

DECIZIE

29 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul – Tatiana Vieru,

Judecători – Nicolae Craiu, Oleg Sternioală,

Mariana Pitic, Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de către SRL „Monsterax-GSG”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) - Muntean Oleg, cu privire la validarea popririi și încasarea sumei în mărime de 8 603 256,00 lei de la terțul poprit SRL „Monsterax-GSG”, precum și cererea depusă de SRL „Monsterax-GSG” împotriva SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) și BC „Moldova-Agroindbank” SA, privind constatarea rezoluțiunii contractului și încasarea sumei,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2017, prin care a fost admisă parțial cererea lichidatorului Muntean Oleg și validată poprirea SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) în sumă de 2 867 752,00 lei față de terțul poprit SRL „Monsterax-GSG”, încasându-se de la terțul poprit SRL „Monsterax-GSG” în beneficiul SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment), suma de 2 867 752,00 lei. S-a desființat poprirea înființată de lichidatorul SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) - Muntean Oleg față de terțul poprit SRL „Monsterax-GSG” în sumă de 5 735 504,00 lei. S-a încasat de la SRL „Monsterax-GSG” în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 50 000,00 lei. S-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de SRL „Monsterax-GSG” împotriva SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) și BC „Moldova-Agroindbank” SA, privind constatarea rezoluțiunii contractului și încasarea sumei,

c o n s t a t ă :

La data de 06 septembrie 2016, lichidatorul SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) - Muntean Oleg, a depus cerere de chemare în

judecată cu privire la validarea popririi și încasarea sumei în mărime de 8 603 256,00 lei de la terțul poprit SRL „Monsterax-GSG”.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin încheierea Curții de Apel Bender din 07 noiembrie 2013, s-a intentat procedura de faliment în privința SA „Fabrica de Conserve din Coșnița”. Exercitându-și atribuțiile, lichidatorul a constatat SRL „Monsterax-GSG” figurează în calitate de debitor al SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) cu suma de 8 603 256 lei. Astfel, la data de 22 august 2016, lichidatorul a înmănat sub semnătură administratorului SRL „Monsterax-GSG” - Grîjancovschi Sergiu, somația de înființare a popririi, prin care l-a somat să achite suma de 8 603 256 lei, însă până la înaintarea prezentei cereri, careva mijloace bănești nu au fost achitate de către terțul poprit.

Potrivit cererii de chemare în judecată, datoria terțului poprit reiese din contractul de vânzare-cumpărare nr.209 din 12 iulie 2013, potrivit căruia SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) a vândut, iar SRL „Monsterax-GSG” a cumpărat bunuri mobile (utilaj) conform anexei la contract, primind bunurile și având obligația de a achita prețul acestora - 13 037 132 lei în 8 tranșe conform graficului, prima tranșă fiind în sumă de 3 000 000 lei și restul fiecare a câte 1 433 876 lei.

Terțul poprit a achitat doar prima tranșă de 3 000 000 lei și a doua tranșă de 1 433 876 lei, fapt recunoscut de către părți. Alte achitări nu au fost efectuate, în pofida faptului că a treia tranșă în sumă de 1 433 876 lei a devenit scadentă la 25 decembrie 2015. Respectiv, neachitarea sumelor conform contractului de vânzare-cumpărare constituie temei de încasare a întregii restanțe conform contractului, care constituie 8 603 256 lei - datorie de bază.

SRL „Monsterax-GSG” a depus cerere reconvențională, prin care a solicitat constatarea ca rezoluționat cu efect retroactiv a contractului de vânzare-cumpărare a bunurilor mobile din masa debitoare a SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) cu nr. 209 din 12 iulie 2013, încheiat între SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment), BC „Moldova-Agroindbank” SA și SRL „Monsterax-GSG”; încasarea, în mod solidar, datoria curentă a masei debitoare apărută după intentarea procesului de insolvență de la SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) și de la BC „Moldova-Agroindbank” SA în beneficiul SRL „Monsterax-GSG”, în mărime totală de 4 433 876,00 lei ca efect al rezoluțiunii contractului de vânzare-cumpărare nr. 209 din 12 iulie 2013.

În motivarea cererii reconvenționale, SRL „Monsterax-GSG” a indicat că la data de 12.07.2013, între SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment), în calitate de vânzător, BC „Moldova-Agroindbank” SA, în calitate de creditor gajist, și SRL „Monsterax-GSG”, în calitate de cumpărător, a fost încheiat

contractul trilateral de vânzare-cumpărare a bunurilor mobile, ce constituie utilajul tehnologic al SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) ce aparțin masei debitoare a acesteia. Astfel, conform pct.2.1 al contractului, prețul bunurilor mobile a fost stabilit de către părți în mărime de 13 037 132,00 lei și urma a fi achitat de către cumpărătorul SRL „Monsterax-GSG” eşalonat, în rate anuale conform graficului stabilit, până la data de 25 decembrie 2020. Până în prezent, SRL „Monsterax-GSG” a transferat cu titlu de plată a prețului pentru bunurile mobile procurate suma de 4 433 876,00 lei, fapt ce se confirmă prin ordinele de plată anexate.

La data de 10 aprilie 2015, între SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment), în calitate de „vânzător”, BC „Moldova Agroindbank” SA, în calitate de „creditor gajist”, și SRL „Monsterax-GSG”, în calitate de „cumpărător”, au fost încheiate contractele de vânzare-cumpărare cu nr. 3287 și nr. 3290, autentificate de notarul public Gladîș Oleg, a bunurilor imobile ce constituie construcțiile, clădirile, încăperile cu destinație specială și secțiile de producere ale SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment), cât și a terenului aferent, în care sunt incorporate, instalate, complectate și la care sunt ajustate, precum și amplasate bunurile mobile - utilajul tehnologic al fabricii, obiect al contractului de vânzare-cumpărare a bunurilor mobile cu nr. 209 din 12 iulie 2013.

Prin Acordurile de rezoluțiune cu nr. 14555 și nr. 14556 din 13 iulie 2016, autentificate de notarul public Gladîș Oleg, contractele de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile nominalizate mai sus, care au ca obiect construcțiile, clădirile, încăperile cu destinație specială și secțiile de producere, cât și terenul aferent fabricii, au fost rezoluționate convențional de părți, iar bunurile imobile respective restituite vânzătorului SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment).

Astfel, consideră SRL „Monsterax-GSG”, că în temeiul legii, bunurile mobile ce constituie utilajul tehnologic al SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) - obiect al contractului de vânzare-cumpărare nr. 209 din 12 iulie 2013, fiind indivizibile și formând un tot întreg cu bunurile imobile ale fabricii, ce se dovedesc a fi bunuri principale, în ansamblu constituind un bun complex și anume Fabrica de Conserve din Coșnița - ca unitate de producere, drept consecință, efectele actelor juridice încheiate în legătură cu un bun complex, se răsfrâng și asupra părților componente ale acestuia, bunurile accesorii urmând soarta bunurilor principale.

Fiind restituite proprietarului SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) bunurile imobile în care sunt indisolubil incorporate și integrate bunurile mobile - utilajul tehnologic, SRL „Monsterax-GSG” a fost lipsit de posesia legală și reală a bunurilor mobile, precum și de posibilitatea reală de a le

folosi și utiliza conform destinației lor, precum și de accesul la aceste bunuri mobile.

În contextul celor expuse, SRL „Monsterax-GSG” susține că potrivit art.709, 733-742 din Codul Civil, și în legătură cu încălcarea esențială a obligațiilor contractuale, prin declarația scrisă înregistrată și înmănată părților SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) și BC „Moldova-Agroindbank” SA cu Nr.01-10/16 la 05.10.2016, SRL „Monsterax-GSG” a rezoluționat contractul de vânzare-cumpărare a bunurilor mobile nr. 209 din 12 iulie 2013. Prin urmare, în momentul în care declarația a parvenit către părți, contractul de vânzare-cumpărare a bunurilor mobile nr.209 din 12 iulie 2013 se consideră desființat cu efect retroactiv. Fiind rezolvit contractul de vânzare-cumpărare a bunurilor mobile, nu mai există nici intenția care a stat la baza încheierii contractului privind executarea în continuare a contractului, din care motive și în efectul rezoluționii dispuse, respectiv și bunurile mobile specificate în anexa nr. 1 la contractul de vânzare-cumpărare nr. 209 din 12 iulie 2013 au trecut fiind restituite în posesia proprietarului SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment).

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2017, a fost admisă parțial cererea lichidatorului Muntean Oleg și validată poprirea SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) în sumă de 2 867 752,00 lei față de terțul poprit SRL „Monsterax-GSG”, încasându-se de la terțul poprit SRL „Monsterax-GSG” în beneficiul SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment), suma de 2 867 752,00 lei. S-a desființat poprirea înființată de lichidatorul SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) - Muntean Oleg față de terțul poprit SRL „Monsterax-GSG” în sumă de 5 735 504,00 lei. S-a încasat de la SRL „Monsterax-GSG” în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 50 000,00 lei. S-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de SRL „Monsterax-GSG” împotriva SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) și BC „Moldova-Agroindbank” SA, privind constatarea rezoluționii contractului și încasarea sumei.

La data de 17 mai 2017, SRL „Monsterax-GSG” a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2017, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată a SRL „Monsterax-GSG” să fie admisă integral, iar cererea lichidatorului SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) - Muntean Oleg, cu privire la validarea popririi și încasarea sumei să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

La data de 04 octombrie 2017, SRL „Monsterax-GSG” a depus un supliment la cererea de recurs din 17 mai 2017, menținându-și aceleași cerințe.

La data de 06 noiembrie 2017, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus referință la cererea de recurs înaintată de către SRL „Monsterax-GSG”, solicitând

respingerea acesteia cu menținerea în vigoare a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2017.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Monsterax-GSG”, urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 429 alin. (1) Codul de procedură civilă, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel în procedura de insolvență.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Actele cauzei atestă că la pronunțarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2017, au fost prezenți toți participanții la proces, iar cererea de recurs a fost înregistrată la data de 17 mai 2017. În condițiile descrise, instanța de recurs consideră că recursul depus de SRL „Monsterax-GSG” este în termen.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Din materialele cauzei rezultă că datoria terțului poprit reiese din contractul de vânzare-cumpărare nr. 209 din 12 iulie 2013, potrivit căruia SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) a vândut, iar SRL „Monsterax-GSG” a cumpărat bunuri mobile (utilaj) conform anexei la contract, primind bunurile și având obligația de a achita prețul acestora - 13 037 132 lei în 8 tranșe conform graficului, prima tranșă fiind în sumă de 3 000 000 lei și restul fiecare a câte 1 433 876 lei. Terțul poprit a achitat doar prima tranșă de 3 000 000 lei și a doua tranșă de 1 433 876 lei, fapt recunoscut de către părți. Alte achitări nu au fost efectuate, în pofida faptului că a treia tranșă în sumă de 1 433 876 lei a devenit scadentă la 25 decembrie 2015.

Potrivit art. 126 din Legea insolvenței, sunt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sunt datorate debitorului ori sunt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urmă le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție, în acest caz, poprirea nu va putea fi executată decât după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

Potrivit art. 126 alin. (9) din Legea insolvenței, dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolvenței/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia

să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolabilitate în vederea validării popririi.

Prin urmare, Colegiul consideră corectă concluzia instanței de insolabilitate, potrivit căreia poprirea nu va putea fi executată decât după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției, admitând parțial cererea de validare a popririi în partea sumelor ajunse la scadență de 2 867 752,00 lei, și menționând că în privința sumei de 5 735 504,00 lei, lichidatorul nu este lipsit de dreptul de a înainta repetat cerere de validare a popririi după ajungerea la scadență a sumei respective.

La data de 28 octombrie 2017, SRL „Monsterax-GSG” a înaintat acțiune reconvențională prin care a solicitat constatarea ca rezoluționat cu efect retroactiv a contractului de vânzare-cumpărare a bunurilor mobile din masa debitoare a SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) cu nr. 209 din 12 iulie 2013, încheiat între SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment), BC „Moldova-Agroindbank” SA și SRL „Monsterax-GSG”; încasarea, în mod solidar, datoria curentă a masei debitoare apărută după intentarea procesului de insolabilitate de la SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) și de la BC „Moldova-Agroindbank” SA în beneficiul SRL „Monsterax-GSG”, în mărime totală de 4 433 876,00 lei ca efect al rezoluționii contractului de vânzare-cumpărare nr. 209 din 12 iulie 2013.

Reieșind din materialele cauzei, instanța de insolabilitate a examinat acțiunea reconvențională în fond, fără a se expune asupra primirii acesteia în procedură. Or, potrivit art. 168 alin. (2) CPC, judecătorul care a primit cererea de chemare în judecată spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege. Dacă cererea de chemare în judecată nu întrunește exigențele prevăzute de lege, urmează a fi aplicate prevederile art.171 alin. (1). Totodată, potrivit alin. (4) al aceluiași articol, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, judecătorul acceptă cererea de chemare în judecată în decurs de 5 zile de la repartizare, dacă legea nu prevede altfel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, a fost respinsă cererea SRL „Monsterax-GSG” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, a fost amânată achitarea taxei de stat până la data de 26 aprilie 2017, iar SRL „Monsterax-GSG” i s-a adus la cunoștință faptul că dacă taxa de stat nu va fi achitată în termenul stabilit, instanța va scoate de pe rol acțiunea. Din conținutul dispozitivului încheierii nominalizate reiese că la momentul pronunțării acesteia, acțiunea reconvențională era primită în procedură, însă Colegiul atestă că la materialele cauzei lipsește o încheiere de primire în procedură a acțiunii reconvenționale.

Din aceste considerente, instanța de recurs conchide că instanța de insolabilitate nu a primit în procedură acțiunea reconvențională, așa cum prevede

legea procesuală, și anume art. 172 CPC, potrivit căruia până la începerea dezbaterilor judiciare, pârâtul are dreptul să intenteze împotriva reclamantului o acțiune reconvențională pentru a fi judecată odată cu acțiunea inițială. Acțiunea reconvențională înaintată conform art. 173 alin. (1) lit. b) poate fi depusă și până la finalizarea examinării pricinii în fond. Intentarea acțiunii reconvenționale se face conform regulilor generale de intentare a acțiunii.

De asemenea, instanța de insolvență nu s-a expus asupra faptului dacă acțiunea reconvențională urma a fi judecată în același proces cu cererea de validare a popririi, iar reținând această cerere spre examinare, nu și-a motivat în nici un fel această soluție, omițând să stabilească natura juridică a litigiului.

Mai mult, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 27 aprilie 2017 (f.d. 172, vol. 2), reprezentantul BC „Moldova-Agroindbank” SA – Doagă Alexei a invocat tardivitatea acțiunii reconvenționale, însă instanța nu s-a expus asupra acestui temei de respingere a acțiunii, demersul băncii rămânând a fi nesoluționat.

Verificând legalitatea deciziei atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul constată că instanța de insolvență, la examinarea cauzei, a încălcat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să transmită pricina spre rejudecare în instanța de apel, în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Astfel, din considerentele arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa hotărârea Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2017 și de a remite pricina spre judecare în instanța de insolvență.

La judecarea pricinii, instanța urmează să țină cont de cele menționate, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală, reieșind din toate circumstanțele reale și esențiale ale cauzei. De asemenea, instanța de insolvență urmează să se expună asupra procedurii în care urmează a fi examinată acțiunea reconvențională, stabilind competența în acest sens, iar după necesitate să dispună disjungerea acesteia și remiterea instanței competente să o examineze.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite cererea de recurs declarată de către SRL „Monsterax-GSG”.

Se casează hotărârea Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2017, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SA „Fabrica de

Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) - Muntean Oleg, cu privire la validarea popririi și încasarea sumei în mărime de 8 603 256,00 lei de la terțul poprit SRL „Monsterax-GSG”, precum și cererea depusă de SRL „Monsterax-GSG” împotriva SA „Fabrica de Conserve din Coșnița” (în proces de faliment) și BC „Moldova-Agroindbank” SA, privind constatarea rezoluțiunii contractului și încasarea sumei, cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu,

Oleg Sternioală,

Mariana Pitic,

Svetlana Filincova